

Nr 11 A.

Godkänd av första kammaren den 2 maj 1924.

Godkänd av andra kammaren den 2 maj 1924.

Riksdagens skrivelse till Konungen, i anledning av vissa av Kungl. Maj:t i statsverkspropositionen gjorda framställningar rörande utgifterna för budgetåret 1924—1925 under riksstatens elfte huvudtitel, innefattande anslagen till pensions- och indragningsstaterna.

(Bankoutskottets utlåtande nr 11 och memorial nr 6.)

Till Konungen.

I avseende å regleringen av utgifterna under riksstatens elfte huvudtitel, innefattande anslagen till pensions- och indragningsstaterna, får riksdagen anmäla följande beslut.

A. **Civila pensionsväsendet.**

1:o) I den till riksdagen den 2 januari 1924 avlåtna propositionen angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1924—1925 har Eders Kungl. Maj:t i punkt 1 under elfte huvudtiteln föreslagit riksdagen att höja det ordinarie förslagsanslaget till pensionering av civila tjänst-innehavare, nu 2,500,000 kronor, med 100,000 kronor till 2,600,000 kronor.

Med hänsyn till vad i statsrådsprotokollet anförts angående belastningen å förevarande anslag, som nu är i riksstaten uppfört med 2,500,000 kronor, har riksdagen icke funnit anledning till erinran mot den föreslagna höjningen av anslaget. Riksdagen får alltså anmäla, att Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning av riksdagen bifallits.

Bihang till riksdagens protokoll 1924. 14 saml. Nr 11 A.

2:o) I punkt 2 under elfte huvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att minska ordinarie anslaget till förvaltningsbidrag till civilstatens änke- och pupillkassa, nu 75,000 kronor, med 5,000 kronor till 70,000 kronor.

Under åberopande av utredningen i ärendet får riksdagen anmäla, att Eders Kungl. Maj:ts föreliggande förslag vunnit riksdagens bifall.

3:o) Under punkt 3 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att *dels* medgiva, att för budgetåret 1924—1925 kostnaderna för pensions-tillägg enligt kungörelserna den 15 juni 1922, nr 360 och nr 361, åt f. d. befattningshavare samt änkor och barn efter befattningshavare, vilka varit anställda vid postverket, telegrafverket, statens järnvägar, statens vattenfallsverk och statens domäner eller vid av nämnda verk övertagna företag eller inrättningar, må bestridas av de medel, av vilka vederbörande verks omkostnader i övrigt bestridas; *dels ock* till beredande av pensions-tillägg enligt sagda kungörelser åt övriga f. d. civila befattningshavare i statens tjänst m. fl. pensionärer för budgetåret 1924—1925 anvisa ett extra förslagsanslag av 450,000 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts förslag innebär, att de för närvarande gällande grunderna för ifrågavarande pensionstillägg jämväl under nästkommande budgetår skulle oförändrade tillämpas. Riksdagen, som biträtt detta förslag, får anmäla, att Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning av riksdagen bifallits.

4:o) Under punkt 6 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att höja ordinarie förslagsanslaget till bestridande av statsverket åliggande, av andra medel ej utgående ersättningar i anledning av olycksfall i arbete, nu 100,000 kronor, med 90,000 kronor till 190,000 kronor.

Under hänvisning till utredningen i ärendet, emot vilken riksdagen icke funnit anledning till erinran, får riksdagen anmäla, att Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning av riksdagen bifallits.

5:o) I punkt 7 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att höja ordinarie förslagsanslaget till pensionering av förmän och arbetare vid statens järnvägsbyggnader samt statens vattenfallsverks byggnadsavdelning, nu 24,000 kronor, med 11,000 kronor till 35,000 kronor.

Under åberopande av den i ärendet förebragta utredningen, får riksdagen anmäla, att Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning av riksdagen bifallits.

6:o) Eders Kungl. Maj:t har vidare under punkt 8 föreslagit riksdagen att *dels* förklara, att från riksdagens sida hinder ej möter för att till pensionsberättigade efterlevande efter delägare i lärarnas vid elementarläroverken änke- och pupillkassa eller lärarnas vid elementarläroverken nya

änke- och pupillkassa må under år 1925 utgå, utöver pensionsförmåner enligt nu gällande bestämmelser, ett belopp, beräknat för ensam änka till 200 kronor och för övriga efterlevande i proportion därtill, *dels ock* i riksdagen för budgetåret 1924—1925 under elfte huvudtiteln uppföra ordinarie anslaget till bidrag till pensionering av änkor och barn efter lärare vid allmänna läroverk, pedagogier, seminarier m. m. med oförändrat belopp 157,276 kronor.

Riksdagen har bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning.

7:o) I punkt 9 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för beredande enligt av riksdagen godkända grunder av tilläggs pensioner åt vissa lärarinnor vid de statsunderstödda enskilda läroanstalterna anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra förslagsanslag av 211,000 kronor.

Då någon ändring i grunderna för ifrågavarande tilläggs pensioner icke ifrågasatts, har riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

8:o) Under punkt 10 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att under elfte huvudtiteln anvisa för budgetåret 1924—1925 ett extra förslagsanslag av 750 kronor för utdelande av tillfälliga understöd åt pensionerade kronojägare, under villkor att understöd ej må tilldelas annan än den, som styrker sig vara i behövande omständigheter och antingen erhållit avsked med pension från allmänna indragningsstaten till belopp understigande 500 kronor eller ock under 1908 erhållit avsked med avkortad pension från anslaget till pensionering av civila tjänstinnehavare, samt att i avseende å understödets storlek iakttages, att detsamma jämte den utgående pensionen icke må tillsammans överstiga 500 kronor för år.

Riksdagen har icke haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts förslag och har alltså bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning.

9:o) I enlighet med vad Eders Kungl. Maj:t i punkt 11 föreslagit och under hänvisning till den i statsrådsprotokollet över handelsärenden för den 14 december 1923 lämnade utredningen får riksdagen anmäla, att riksdagen för budgetåret 1924—1925 under elfte huvudtiteln anvisat *dels* till förbättring av pensioneringen från handelsflottans pensionsanstalt ett extra förslagsanslag av 31,000 kronor, *dels ock* till förbättring av pensioneringen inom de tre första klasserna av handelsflottans pensionsanstalt ett extra anslag av 31,000 kronor.

10:o) I punkt 12 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för beredande under år 1924 av tilläggs pensioner åt pensionstagarna vid handelsflottans pensionsanstalt å riksdagen för budgetåret 1924—1925 under elfte huvudtiteln anvisa ett extra förslagsanslag av 106,000 kronor,

förklara, att tilläggs pensionerna skola till pensionstagarna utgå med följande

belopp, nämligen inom anstaltens första klass med 80 kronor, inom den andra klassen med 60 kronor, inom den tredje klassen med 50 kronor och inom den fjärde klassen med 45 kronor, samt

medgiva, att tillägspensionerna må till vederbörande pensionärer utgå å de tider, i den ordning och efter de grunder, som gällande reglemente föreskriver i fråga om de från anstalten utgående ordinarie pensionerna.

Då ifrågavarande tillägspensioner, vilkas belopp överensstämmer med de för år 1923 medgivna, torde böra utgå jämväl för år 1924, har riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning.

11:o) I punkt 13 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till bestridande under år 1924, i enlighet med vad av chefen för handelsdepartementet i ovannämnda statsrådsprotokoll över handelsärenden för den 14 december 1923 förordats, av förvaltningskostnader vid handelsflottans pensionsanstalt å riksstaten för budgetåret 1924—1925 under elfte huvudtiteln anvisa ett extra anslag av 1,600 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts förslag har icke givit riksdagen anledning till erinran, varför riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning.

12:o) Eders Kungl. Maj:t har i punkt 14 föreslagit riksdagen att för budgetåret 1924—1925 under elfte huvudtiteln anvisa ett extra förslagsanslag av 6,350 kronor för utdelande av tillfälliga understöd åt sådana f. d. befattningshavare vid lotsverket, som pensionerats enligt bestämmelser, äldre än dem, som med 1915 års ingång blevo tillämpliga å personalen vid lotsverket, under villkor:

att understöd ej tilldelas annan än den, som styrker sig vara i behövande omständigheter; samt

att understödet bestämmes till 100 kronor, dock att understödet för den, som i pension jämte pensionsförhöjning uppbär mindre än 250 kronor årligen, skall utgå med det belopp, som erfordras för att understödet och pensionen jämte pensionsförhöjningen tillsammans skola uppgå till 350 kronor, samt att understödet tillsammans med pensionen jämte pensionsförhöjningen icke i något fall må överstiga 550 kronor.

Riksdagen har icke haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts förslag och får alltså anmäla, att riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning.

13:o) I punkt 15 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för be- redande av ersättning, varom stadgas i förordningen den 1 juni 1923 (nr 138) angående ersättning av statsmedel för skada till följd av olycksfall, som förorsakats av krigsförhållandena under 1914—1919 års världskrig, för budgetåret 1924—1925 under elfte huvudtiteln anvisa ett extra förslagsanslag av 150,000 kronor.

Under hänvisning till det i ärendet åberopade och förut berörda statsrådsprotokollet över handelsärenden för den 14 december 1923 får riksdagen anmäla, att Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning vunnit riksdagens bifall.

B. Militära pensionsväsendet.

14:o) I punkt 16 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att *dels* i riksstaten upptaga ordinarie anslaget för bidrag till pensionering av änkor och barn efter befäl och underbefäl med vederlikar vid armén med oförändrat belopp 137,286 kronor, *dels ock* till ytterligare bidrag för tiden 1 januari—30 juni 1923 till pensionering av änkor och barn efter befäl och underbefäl med vederlikar vid armén för budgetåret 1924—1925 anvisa ett extra anslag av 3,470 kronor.

Riksdagen har icke funnit anledning till erinran mot Eders Kungl. Maj:ts förslag, varför riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning.

15:o) Eders Kungl. Maj:t har i punkt 17 föreslagit riksdagen att för budgetåret 1924—1925 anvisa ett extra förslagsanslag av 3,800,000 kronor, att användas såväl till upprätthållande av arméns pensionskassas egen pensionering med fastställda pensionsbelopp, mot skyldighet för pensionskassan att avstå de för nämnda budgetår densamma tillkommande vederlag för de till statsverket indragna rusthållsavgifterna, som ock till fyllnadspensioner i enlighet med fastställda grunder för sådana pensioners utgående.

Med hänvisning till den i statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 7 december 1923 lämnade utredningen i ärendet får riksdagen, som icke haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts förslag, anmäla, att riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning.

16:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts under punkt 18 gjorda framställning har riksdagen för budgetåret 1924—1925 anvisat ett extra förslagsanslag av 7,000 kronor för utdelande under år 1925 av tillfälliga understöd åt avskedade underofficerare och vederlikar vid armén i enlighet med de av Kungl. Maj:t med 1907 års riksdag bestämda grunder.

17:o) I punkt 19 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att *dels* till beredande av pensionsförbättring åt viss personal vid armén i enlighet med de i kungörelserna den 20 augusti 1919 (nr 538) samt den 9 och den 15 juni 1922 (nr 335 och 336) angivna grunder för budgetåret 1924—1925 anvisa ett extra förslagsanslag av 950,000 kronor, *dels ock* förklara, att Kungl. Maj:t eller, efter Kungl. Maj:ts bestämmande, underordnad myn-

dighet må i enlighet med de i kungörelsen den 15 juni 1922 (nr 336) angivna grunder tilldela personal, som under tiden 1 juli 1924—30 juni 1925 avgår från tjänsten, pensionsförbättring att utgå under pensionstagarens återstående livstid.

Eders Kungl. Maj:ts förslag har icke givit riksdagen anledning till erinran, varför riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning.

18:o) I punkt 20 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att *dels* medgiva, att den ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, som utgår såsom sjukhjälpersättning eller livränta för tid under budgetåret 1924—1925 eller såsom begravningshjälp i anledning av dödsfall, inträffat under nämnda budgetår, må, därest skadan uppkommit före den 1 januari 1921, höjas med 100 procent utöver det belopp, vartill ersättningen må bestämmas enligt grunderna i förordningen den 18 juni 1909 om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, *dels ock* för bestridande av härav föranledda kostnader för budgetåret 1924—1925 anvisa ett extra förslagsanslag av 180,000 kronor,

Riksdagen har bifallit Eders Kungl. Maj:ts föreliggande framställning.

19:o) I punkt 21 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att öka ordinarie förslagsanslaget till ytterligare förhöjning i gratialen åt avskedat manskap, nu 400,000 kronor, med 30,000 kronor till 430,000 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning har av riksdagen bifallits.

20:o) I punkt 22 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för budgetåret 1924—1925 anvisa ett extra anslag av 980 kronor för utdelande av tillfälligt understöd åt f. d. förrådsvaktmästare under villkor:

att understöd ej tilldelas annan än den, som styrker sig vara i behövande omständigheter, samt

att understödet för en var bestämmes till sådant belopp, att det, jämte honom tillkommande gratial från Vadstena krigsmanshuskassa, uppgår till 400 kronor.

Under hänvisning till den i statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 7 december 1923 lämnade utredningen i ärendet får riksdagen anmäla, att riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning.

21:o) Eders Kungl. Maj:t har vidare under punkt 23 föreslagit riksdagen att till beredande av pensionstillägg enligt kungörelserna den 15 juni 1922, nr 360 och nr 361, åt f. d. militära befattningshavare m. fl. pensionärer för budgetåret 1924—1925 anvisa ett extra förslagsanslag av 500,000 kronor.

Riksdagen har bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning.

22:o) I anledning av en inom riksdagen väckt motion har riksdagen, *dels* tillerkänt pensionerade båtsmän och marinsoldater samt Vadstena krigsmanshuskassas understödstagare, vilka vid ingången av det år, för vilket pensionstillägg utgår, uppnått en levnadsålder av 67 år eller däröver och som styrkt sig vara i behövande omständigheter, ett pensions-tillägg tillsvidare av 50 kronor för år räknat, *dels ock* för detta ändamål för budgetåret 1924—1925 anvisat ett extra förslagsanslag av 200,000 kronor.

23:o) I punkt 26 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att

a) för beredande av dyrtidstillägg under tiden 1 juli 1924—30 juni 1925 åt pensionerade båtsmän och marinsoldater samt Vadstena krigsmanshuskassas understödstagare, vilka vid ingången av juli månad år 1924 uppnått en levnadsålder av 60 år eller däröver, för budgetåret 1924—1925 anvisa ett extra förslagsanslag av 1,275,000 kronor;

b) förklara, att dyrtidstillägget till varje dylik vid ingången av juli månad år 1924 till pension eller därmed jämförligt understöd från statsverket, statsunderstödd pensionsinrättning eller Vadstena krigsmanshuskassa berättigad f. d. befattningshavare skall utgå med ett belopp av 150 kronor;

c) medgiva, att dyrtidstillägget må till vederbörande f. d. befattningshavare eller, om han under tiden 1 juli 1924—30 juni 1925 avlidit, till hans stärbhus på en gång utbetalas i den ordning, som av Eders Kungl. Maj:t bestämmes.

Riksdagen, som icke haft något att erinra mot förslaget, har bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning.

24:o) Under punkt 27 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att minska ordinarie anslaget för bidrag till flottans pensionkassas gratialfond, nu 45,900 kronor, med 200 kronor till 45,700 kronor.

Riksdagen har bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning.

25:o) Eders Kungl. Maj:t har i punkt 28 föreslagit riksdagen att för budgetåret 1924—1925 anvisa ett extra förslagsanslag av 2,600 kronor att användas för utdelande av tillfälliga understöd åt f. d. stammanskap vid marinen (utom båtsmän) och skeppsgossar, vilka pensionerats enligt reglementet för pensionering av flottans och lotsverkets gemenskap den 31 oktober 1879, under villkor:

att understöd ej må tilldelas annan än den, som styrker sig vara i behövande omständigheter,

att understöd till manskap, som erhållit pension på grund av uppnådd levnads- och tjänstålder, skall utgå med 200 kronor, för år räknat, samt

att understöd till manskap och skeppsgossar, som erhållit pension på grund av skada eller sjukdom, ådragen under tjänstutövning, må på där-om gjord ansökning och efter i varje särskilt fall verkställd prövning av

behovet och dess sammanhang med den ådragna skadan eller sjukdomen beviljas, med iakttagande att pensionen och understödet icke må tillsammans överstiga det belopp, som skolat utgå såsom livränta vid tillämpning av förordningen den 18 juni 1909 om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring.

Riksdagen har icke haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts förslag och får sålunda anmäla, att Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning av riksdagen bifallits.

26:o) Under punkt 29 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen

att för budgetåret 1924—1925 anvisa ett extra förslagsanslag av 10,100 kronor för utdelande av tillfälliga understöd åt f. d. förmän bland daglönare, sjukvaktare och övriga daglönare vid marinen, vilka pensionerats enligt bestämmelser, äldre än dem, som meddelats genom kungörelsen den 25 november 1910, under villkor:

att understöd ej tilldelas annan än den, som styrker sig vara i behövande omständigheter, samt

att understödet bestämmas för den, som, utan att erhålla invalidunderhåll, i pension från flottans pensionskassa uppbär mindre än 200 kronor årligen, till det belopp, som erfordras för att understödet och pensionen tillsammans skola uppgå till 300 kronor, för år räknat; för den, som i sådan pension eller i dylik pension jämte invalidunderhåll åtnjuter tillhoppa från och med 200 kronor till och med 307 kronor årligen, till 100 kronor, för år räknat; samt för den, som i sådan pension bekommer 400 kronor eller 500 kronor årligen, till 50 kronor, för år räknat.

Riksdagen har bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning.

27:o) I punkt 30 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att *dels* till beredande av pensionsförbättring åt viss personal vid marinen i enlighet med de i kungörelserna den 29 augusti 1919 (nr 569) samt den 9 och den 15 juni 1922 (nr 335 och 336) angivna grunder för budgetåret 1924—1925 anvisa ett extra förslagsanslag av 230,000 kronor, *dels ock* förklara, att Kungl. Maj:t eller, efter Kungl. Maj:ts bestämmande, underordnad myndighet må i enlighet med de i kungörelsen den 15 juni 1922 (nr 336) angivna grunder tilldela personal, som under tiden 1 juli 1924—30 juni 1925 avgår från tjänsten, pensionsförbättring att utgå under pensionsstagarens återstående livstid.

Riksdagen har icke haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts förslag och har förty bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning.

28:o) Beträffande det ordinarie förslagsanslaget till allmänna indragningsstaten får riksdagen anmäla, att riksdagen framdeles kommer att avlåta särskild skrivelse.

29:o) Beträffande de ordinarie anslag, som icke blivit här ovan särskilt omförmälda, har någon förändring icke ifrågasatts; och har riksdagen beslutit, att samtliga de ordinarie anslag under denna huvudtitel, i avseende å vilka förändring icke blivit här ovan ifrågasatt, skola i riksstaten för budgetåret 1924—1925 upptagas med oförändrade belopp.

Stockholm den 2 maj 1924.

Med undersåtlig vördnad.